

Erik S.M. Hansen
Den 2. maj 2013

Indlæg på Skatteudvalgets møde om L 212 den 8. maj 2013

Disposition:

- Den gældende lov – Hovedproblemer
- Lovforslaget – Hovedproblemer
- Omkostningsgodtgørelse

Den gældende lov - Hovedproblemer

Høj klagefrekvens til Landsskatteretten

Mange skatteankenævnsafgørelser påklages videre til Landsskatteretten. Skatteankenævnene havde sidste år en sagsindgang på knapt 1.900 sager. Heraf blev ca. 700 sager påklaget videre til Landsskatteretten. 400 klagerere valgte at springe skatteankenævnet helt over.

Af dem der fik en afgørelse i skatteankenævnet (og som ikke fik fuldt medhold), var der **43 %**, der klagede videre til Landsskatteretten.

På vurderingsområdet generelt var klagefrekvensen på **35 %**. På nogle sagsområder har klagefrekvensen været helt oppe på **80 %** (sagerne vedrørende fradrag for grundforbedringer, de såkaldte FFF-sager).

Den høje klagefrekvens betyder, at mange sager får en lang samlet sagsbehandlingstid i klagesystemet.

Høj omgørelsesprocent i Landsskatteretten

Medholdsprocenten er på **30-40 %** for skatteankenævnsager og **77-78 %** for vurderingssager.

Man kan konkludere, at mange sager først får deres endelige administrative afgørelse i Landsskatteretten. Der er derfor helt klart behov for en central klageinstans, som kan aflaste domstolene.

Vurderingsområdet – en særlig udfordring

Vurderingsområdet udgør en særlig udfordring. Hverken SKAT eller vurderingsankenævnene har indtil nu formået at løfte opgaven. Landsskatteretten har modtaget ca. 3.100 vurderingsklager på bare 2 år (2011-12) og har aktuelt en beholdning på mere end 2.000 vurderingssager. Det er gået helt galt med erhvervsejendommene og FFF-sagerne.

Tilliden til vurderingsankenævnene er meget lille. Landsskatteretten har derfor foreslået, at vurderingsområdet undersøges nærmere.

Lovforslaget – Hovedproblemer

Det forudsatte regionale kvalitetsløft

Lovforslaget forudsætter et regionalt kvalitetsløft. Det vil være en stor udfordring, som vil tage år at gennemføre. Det er vanskeligt at give de regionale sekretariater et tilstrækkeligt kvalitetsløft, hvis der fortsat opereres med små sekretariatsenheder, hvor de faglige miljøer nødvendigvis må være svagere. Det vil trække store ressourcer ud af det sekretariat, som Landsskatteretten har i dag.

Svækkelse af Landsskatteretten

Lovforslaget vil svække den institution, vi i dag kender som Landsskatteretten. Lovforslaget bevarer retsmedlemmerne, som de fungerer i dag, men på sekretariatsiden er der lagt op til store ændringer.

Arbejdet med kvalitetsløftet af det regionale niveau vil trække ressourcer væk fra Landsskatteretten. Frit-valg-ordningen vil utvivlsomt give flere sager til Landsskatteretten. Det vil betyde, at mange landsskatteretssager skal sekretariatsbehandles af medarbejdere rundt om i landet.

Hvorfor vil man så yderligere svække Landsskatteretten ved etablering af et fællessekretariat som en helt ny myndighed?

Hvorfor vil man afskaffe kravet om at direktøren skal have en juridisk baggrund? Hvorfor skal direktøren ikke længere være en del af formandskabet og dermed kunne deltage i voteringen?

Direktøren skal være faglig leder for hele sekretariatet og har en vigtig rolle som faglig koordinator og beslutningstager. Integrationen mellem nævn og sekretariat er helt central for den Landsskatteret, som vi kender i dag, og er en væsentlig

grund til, at Landsskatteretten har kunnet fastholde en kvalitet og ensartethed i afgørelserne.

Retspræsidentens deltagelse i nævnbehandlingen er med til at understrege Landsskatterettens judicielle præg. Sådan er det også i Natur- og Miljøklagenævnet, der på mange måder minder om Landsskatteretten. Tanken om en "ledende retsformand" er bare en dårlig lappeløsning.

Flytning af sager i klagesystemet

Lovforslaget vil flytte store sagsmængder i klagesystemet.

Landsskatterettens sagsindgang må generelt forventes at stige væsentligt, når klagerne får frit valg. Det vil forstærke den skævhed i belastningen af forskellige nævnstyper, der allerede er i dag. Skatteankenævnene har i dag kun 7-8 sager pr. nævnsmedlem, hvor Landsskatteretten har 100 sager pr. retsmedlem. Selv med færre nævnsmedlemmer må belastningen pr. nævnsmedlem forventes at være faldende.

Ikke mindst på vurderingsområdet må der – med den manglende tillid til vurderingsankenævnene og den høje medholdsprocent, der er i Landsskatteretten – forventes at blive flyttet mange sager. Lovforslagets bestemmelse om omkostningsgodtgørelse vil trække i samme retning. Sagsindgangen til vurderingsankenævnene må derfor forventes at blive reduceret væsentligt.

Lovforslaget indebærer bl.a., at alle uafsluttede sager i ankenævnene skal visiteres på ny, og at klageren får mulighed for at anmode om, at sagen behandles i Landsskatteretten (frit valg). Det må forventes, at et meget stort antal klager vil anmode om at få sagen flyttet over i Landsskatteretten.

Vurderingsankenævnene havde ultimo 2012 en sagsbeholdning på ca. 9.000 sager, heraf ca. 3.600 FFF-sager.

De mange ekstra sager på vurderingsområdet vil være en meget stor udfordring for Landsskatteretten og vil give en væsentligt længere sagsbehandlingstid.

Økonomi

Endelig er der økonomien. Udgangspunktet for denne omstrukturering er, at det er en spareøvelse. Der er bare en stor risiko for, at lovforslaget samlet set ikke vil give de ønskede besparelser, men derimod merudgifter.

Besparelsesmulighederne hænger tæt sammen med udformningen af den regionale nævnstruktur og sekretariatsstruktur – og borgernes tillid til den nye struktur. Mange nævn og mange regionale sekretariater er dyrere at drive end få nævn og sekretariater. Det siger sig selv.

Det bliver ikke let at effektivisere en så decentral struktur. Det er ikke nok at henvise til, at et vist antal sager ikke længere får dobbeltbehandling. Og godt nok vil en frit-valg-ordning give en mindre merbelastning af domstolene end der var lagt op til, men et stort antal endelige regionale afgørelser må – afhængig af borgernes tillid – fortsat forventes at give en merbelastning af domstolene.

Anbefalinger

Hvis man fastholder ønsket om at gennemføre en strukturændring med virkning fra årsskiftet, bør det kun ske under den forudsætning, at Landsskatterettens sekretariat bevares uændret – dvs. med det lovgrundlag, som retten har i dag – og at retten overtager hele sekretariatsbetjeningen af de regionale nævn.

Landsskatterettens sekretariat bør selvsagt styrkes i nødvendigt omfang og der kan eventuelt etableres nogle ganske få regionale sekretariatsenheder under det centrale sekretariat.

Alternativt bør man udskyde beslutningen om en strukturændring, til man har haft lejlighed til at overveje strukturen nærmere. En så omfattende og grundlæggende ændring af klagestrukturen – som den man har foreslået – har store konsekvenser for både klagesystemets brugere, domstolene og andre interessenter. Ændringen rejser en lang række spørgsmål af afgørende betydning for retssikkerheden –

og det fortjener at blive undersøgt ordentligt, inden beslutningen træffes.

Det anbefales derfor at nedsætte et udvalg med deltagelse af repræsentanter for brugerne, klage- og domstolssystemet samt andre interessenter, som kan overveje disse spørgsmål.

Omkostningsgodtgørelse

Betydningen for klagefrekvensen?

Det er vanskeligt at sige noget entydigt om omkostningsgodtgørelsens betydning for klagefrekvensen.

Da man for nogle år siden afskaffede omkostningsgodtgørelsen på selskabsområdet, kunne Landsskatteretten dog ikke konstatere, at det havde nogen effekt på klagefrekvensen.

Bør have ensartede regler

Der bør tilstræbes ensartede regler/muligheder for at få omkostningsgodtgørelse, så vi undgår, at omkostningsgodtgørelsen i sig selv flytter sager rundt i klagesystemet (på vurderingsområdet) – således som lovforslaget lægger op til.